

τος τῶν ἔλλήνων προσφύγων ἐν Ἰταλίᾳ, ἵδια
δὲ ἡ τοῦ Μάρκου Μουσούρου. Τὸ τελευταῖον δὲ
τοῦτο σύγγραμμα ἔγραψεν δρμηθεὶς ἐκ τοῦ συγ-
γράμματος τοῦ Egger Ὁ Ελληνισμός ἐν
Γαλλίᾳ.

Ο Διδότος ὑπῆρξεν ὀσαύτως εἰς τῶν σπου-
δαιοτέρων θεμελιωτῶν τοῦ ἐν Παρισίοις συλ-
λόγου πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν Ἐλληνικῶν γραμ-
μάτων ἐν Γαλλίᾳ.

Τὸ φίλεργον τοῦ ἀνδρὸς τούτου καὶ ἡ φιλο-
μάθεια ἔσχον τελευταῖον ἐπιφανῆ ἀνταμοιβὴν,
διότι ἡ Ἀκαδημία τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν κα-
λῶν τεχνῶν, ἔχουσα ὑπ' ὅψιν τὰ φιλολογικὰ
ἔργα τοῦ ἀνδρὸς, ἐκάλεσεν εἰς ἀντικατάστασιν
τοῦ Cherrier τῷ 1872, ἀλλὰ τῆς ἀνταμοιβῆς
ταύτης καὶ τῆς χαρᾶς δὲν ἀπήλαυσεν ἐπὶ μα-
κρὸν, διότι ὁ θάνατος ἀνήρπασεν αὐτὸν τῇ 22
Φεβρουαρίου 1876, ἥγοντα τὸ 86 ἔτος τῆς ἡ-
λικίας του καὶ τὸ 66 τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγ-
γέλλυκτός του.

Κατὰ τὴν κηδείαν του συνέρρευσεν ἄπειρον
πλῆθος δπως κηδεύσηται ἀνδρα εὐεργετικὸν, λόγιον,
μετριόφρονα, ἔμπορον εὐθὺν καὶ ἔντιμον. Ἡ ἐν
Παρισίοις Ἐλληνικὴ κοινότης ἐκβιβίσει τῷ νεκρῷ
στέφανον, δ' ἐπιτετραμένος τῆς Ἐλλάδος
ἐν Παρισίοις Δεληγιάννης ἐκράτει μίαν τῶν ται-
νιῶν τοῦ φερέτρου, καὶ ἀνέμυνησε δι' ὀλίγων ἐπι-
ταφίων λέξεων τὰς ὑπὲρ τῆς Ἐλλάδος ὑπηρε-
σίας τοῦ ἀνδρὸς. Ἡ Ἐλληνικὴ κυβέρνησις, μα-
θοῦσσα τὸν θάγατον τοῦ φιλέλληνος, ἐπεφόρτισε
τὸν ἐπιτετραμένον νὰ ἐκφράσῃ ἐκ μέρους αὐ-
τῆς καὶ τοῦ Ἐλληνικοῦ ἔθνους συλλυπητήρια εἰς
τὴν οἰκογένειαν τοῦ θανότος.

Καὶ πολὺ ὅμως πρότερον τὸ Ἐλληνικὸν ἔθνος,
τὸ μηδέποτε ἐπιλανθανόμενον τῶν χορηγηθει-
σῶν αὐτῷ εὐεργεσιῶν, εἰχεν ἐκδηλώσει τὴν εὐ-
γνωμοσύνην του πρὸς τὸν Ἀμβρόσιον Φ. Διδότον
δι' ἑνθουσιώδους ὑποδοχῆς, ἣν παρεσκεύα-
σεν αὐτῷ ἐπισκεφθέντι τῷ 1839 μετὰ τῆς γυ-
ναικός του τὰς Ἀθηνάς, ἢς ἐπανέβλεπε μετὰ
20 ἔτη ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ περιηγήσεως.
ὕστερον δὲ εἰς μίαν τῶν δόδων τῶν Ἀθηνῶν ἐ-
δόθη τὸ ὄνομα ὁδὸς Διδότου. Εἶχε δὲ ἀπονε-
μηθῇ εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ 1835 ἔτι ἔτους καὶ τὸ
Ἐλληνικὸν παράσημον τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ τῶν
ἴπποτῶν τοῦ Σωτῆρος.

Δ. ΜΗΛΑΡΑΚΗΣ.

ΔΗΜΟΔΕΙΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΓ. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Οκτώβριοι καὶ δὲν ἔσπειρες; δὲν σωρούς δὲν ἔκαμες.

Ο Οκτώβριος θεωρεῖται δι καταλληλότατος
μὴν πρὸς σπορὴν τῶν πρωΐμων δημητριακῶν καρ-
πῶν, ἡ δὲ ἀργότερον γενομένη σπορὰ εἶναι, κατὰ
τὴν παροιμίαν, ἥγονος.

Τ' ἀγιοῦ Λουκᾶ, σπεῖρε τὰ κουκιά.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ ἀγίου Λουκᾶ τελεῖται τὴν 18
Οκτωβρίου.

*

Τὸ καλοκαιράκι τ' ἡ Δημητριοῦ,

ἢ:

Ἄι Δημητράκη, μικρὸ καλοκαιράκι.

Οὕτως ἀποκαλοῦνται ὀλίγαι ἡμέραι πρὸ καὶ
μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀγίου Δημητρίου (26 Οκ-
τωβρίου), καθ' ἃς ὁ καιρὸς εἶναι εὔδιος καὶ σχε-
δὸν θερινός. Αἱ ἀλκυονίδες ἡμέραι τῶν ἀρχαίων.
Κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀγίου Δημητρίου οἱ ποι-
μένες μεταβαίνουσιν εἰς τὰς χειμερινὰς αὐτῶν νο-
μὰς, ἃς καταλείπουσι κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀ-
γίου Γεωργίου (23 Απριλίου).

***

ΑΛΗΘΕΙΑ

* * * Τὸ λαλεῖν πολλὰ καὶ καλῶς εἶνε τοῦ
εὑρυοῦς πλεονέκτημα· τὸ λαλεῖν δλίγα καὶ κα-
λῶς, χαρκτηριστικὸν τοῦ φρονίμου· τὸ λαλεῖν
πολλὰ καὶ κακῶς, ἐλάττωμα τοῦ ἀδολέσχου· τὸ
λαλεῖν δλίγα καὶ κακῶς, χαρκτηριστικὸν τοῦ
ἀνοήτου. (LarocheFoucauld.)

* * * Μισητής ἐλευθερίας δὲν ἐφάνη κάνεις ἀ-
κόμη εἰς τὸν κόσμον· διότι ἡ ἐλευθερία εἶναι
αἰσθημα ρίζωμένον εἰς δλῶν τὰς ψυχὰς ἀπὸ τὸν
ὅστις μᾶς ἔπλασεν αὐτεξουσίους· ἀλλ' ἀπὸ τὸν
ἐπιχγειλούμενος φίλους αὐτῆς δλίγοι τὴν γυ-
ρίζουν. "Αλλοι τὴν ἐπιθυμοῦν διὰ μόνους ἔσαι-
τούς· ἄλλοι τὴν συγχέουν μὲ τὴν ἀκολασίαν,
νομίζοντες ἐλευθερίαν τὴν θρασύτητα νὰ μὴ σέ-
βωνται τοὺς νόμους, μηδὲ νὰ πείθωνται εἰς τοὺς
ὑπηρέτας τῶν νόμων, τοὺς ἄρχοντας. "Αν ἐδι-
δάσκοντο παιδιάθεν εἰς τὰ σχολεῖα τὴν ἐπιστή-
μην αὐτῆς, θείελαν καταπιεισθῆν ὅτι ἡ ἀληθινὴ
ἐλευθερία περιέχεται εἰς τὰ δλίγα ταῦτα λόγια.
«Ανθρώπων μηδενὸς μήτε τύραννον μήτε δοῦ-
λον ἔσαντὸν καθιστάγαι.» (Κοραῆς.)

Ο ΨΑΡΑΣ ΚΑΙ Η ΒΑΡΚΟΥΛΑ ΤΟΥ

Φύσα, φύσα, ζεφυράκη,
Μὲ φτερούγα δροσερή,
Φύσα, φύσα τὸ πανάκι
Τῆς Βαρκούλας μου καὶ σύ.

Καθὼς σχίζουν τὰ κουπιά μου
Τ' ἀσημένητα νερά,
Τρέχα, σὺ περιστερά μου,
Σ τοῦ πελάου τὴν ἀγκαλιά....

Δὲν γυρεύ' ἔγω δι καυμένος
Απ' τὸν κόσμο θησαυρούς,
Πλούσιος εἶμαι, εύτυχισμένος
Νὰ ψαρεύω τοὺς γιαλούς.

μενον. Δὲν συμφέρει ἐπομένως νὰ θερμαίνωμεν τεχνητῶς τὸν κοιτῶνα, ή νὰ τηρῶμεν ἐν αὐτῷ ἀνημένην λυχνίαν, ή φυτὰ, ή ἄνθη, ή ζῶα κ.τ.λ. Τὰ δὲ παραπετάσματα τῆς κλίνης διαμενέτωσαν ἀνοικτά.

Τὰ παιδία καὶ οἱ ἔφηβοι δέον νὰ κοιμῶνται ἐπὶ σκληρᾶς στρωμνῆς· οἱ διάγοντες καθεστηκότα βίον, καὶ μάλιστα ὅταν παρηλθεν ἡ παιδικὴ αὐτῶν ἥλικια δύνανται νὰ κοιμῶνται ἐπὶ μαλακωτέρας στρωμνῆς. Ἀπασῶν δὲ τῶν στρωμνῶν προκριτωτέρα ἐστὶν ἡ διὰ τριχῶν καὶ ξηρῶν φυτικῶν οὐσιῶν πεπληρωμένη, ἡτοι φύλλων ἀραβοσίτου, ἀχύρου ἐκ βρύσμου, φύλλων πτέριδος κ.τ.λ. Δέον ὅμως δπως ἀλλάσσωνται αἱ φυτικαὶ αὐται οὐσίαι δἰς τούλαχιστον τοῦ ἔτους. Αἱ διὰ πτίλων πεπληρωμέναι στρωμνὴι εἰσὶν ἐπιβλαβεῖς· τὰ προσκεφάλαια ἔστωσαν ἐπὶ σκληρὰ, ὑψηλὰ κατὰ τὴν ἀνάγκην καὶ ἐκ τριχῶν πεπληρωμένα. Τὰ ὑφάσματα δι' ὃν καλύπτομεν ἐν ὅπνῳ τὸ ἡμέτερον σῶμα, ἡτοι ἐφαπλώματα καὶ τὰ τοιαῦτα, ἔστωσαν θερμὰ ἀναλόγως τῆς ὥρας τοῦ ἐγιαυτοῦ καὶ ἐλαφρὰ συνάμα, τὰ δὲ ἐνδύματα μεθ' ὃν κατακλινόμεθα δέον νὰ μὴ συσφίγγωσιν οὐδὲν τοῦ σώματος μέλος. Πρέπει νὰ ἐκθέτωμεν καθ' ἐκάστην εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ τὸν ἥλιον τὰς στρωμνὰς, τὰ ἐφαπλώματα, τὰς σινδόνας καὶ τὰ λοιπὰ ὑφάσματα τὰ χρησιμεύοντα ἐν ὥρᾳ ὅπνου κ.τ.λ.

Κατὰ τὰ δύω πρῶτα τῆς ἥλικίξ ἔτη οὐδόλως συμφέρει νὰ μεταχειρίζωμεθα τὰς διὰ μαλλίων, καὶ μάλιστα τὰς διὰ πτίλων, πεπληρωμένας στρωμνῇς· καθότι, πλὴν τῶν λοιπῶν ἐν τῷ περὶ ἐνδυμάτων κεφαλαίω ἐκτεθέντων λόγων, δυσκόλως δυνάμεθα νὰ τηρήσωμεν ταύτας ἀρκούντως καθαράς· ἀλλως τε δέον δπως συνειθίζωμεν ἀπὸ τῆς νηπιακῆς αὐτῆς ἥλικίξ μετὰ τῶν ἐνισχυουσῶν τὴν κρῆσιν ἔξεων. Ἡ κλίνη τοῦ παιδὸς πρέπει νὰ ἔχῃ τοιαύτην θέσιν εἰς τὸν κοιτῶνα, ὥστε τὸ φῶς νὰ προσπίπτῃ εἰς ταύτην ἐκ τῶν πρόσωπων. Τὰ παιδία πρέπει νὰ κοιμῶνται μετὰ γυμνῆς τῆς κεφαλῆς ἢ τούλαχιστον ἐλαφρῶς μόνον ἔχοντα κεκαλυμμένην αὐτήν· οὕτω προλαμβάνομεν τὰς ἀμυγδαλίτιδας, τὰς δδονταλγίας, τὰς ὀφθαλμίας καὶ λοιπὰ νοσήματα, εἰς τὰ δύοις ὑπόκεινται τὰ συνειθίσκητα μετὰ κεκαλυμμένης τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀναγκαῖμενα τυχαίως ν' ἀποκαλύψωσι ταύτην. Ἡ κακίστη συνήθεια τοῦ καλύπτειν τὴν κεφαλὴν τῶν παιδίων διὰ θερμῶν καλυπτρῶν, προκαλουσῶν τὴν ἐφίδρωσιν τοῦ μέρους αὐτοῦ τοῦ σώματος, ἐστὶ τὸ κυριώτερον αἰτιον τῶν κατὰ τὸ μέρος αὐτὸν ἐξανθημάτων, προδιατέτει δὲ καὶ εἰς ἐγκεφαλικὰς συμφορήσεις κ.τ.τ.

Ἐρωτηθεὶς δι Πυθαγόρας «πῶς δεῖ ἀγνωμονούσῃ πατρὶδι προσφέρεσθαι, ἀπεκρίνατο ὡς μητρέ.»

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ἡ κόπρος τῶν ἵππων ὡς τροφὴ τῶν βιῶν.

Πρὸ 150 ἐτῶν ἐν Σουηδίᾳ γηραιός τις γεωπόνος εἶχε συμβουλεύσει νὰ δίδεται εἰς τὰς ἀγελάδας πρὸς τροφὴν ἡ κόπρος τῶν ἵππων, δπως παράγωσ πολὺ καὶ καλὸν γάλα. Ἡ συμβουλὴ αὕτη, προϊὸν μακρῆς πείρας, δὲν ἦξιώθη μεγάλης προσοχῆς. Νεωστὶ δύως ἐτέθη ἐν χρήσει ὑπὸ τοῦ Σβάρτζ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Οσγόρδλανδ τῆς Σουηδίας καὶ παρήγαγεν ἔξχιρετα ἀποτελέσματα. Ὁ κτηματίας οὗτος, συμβάσης κατὰ τὸ 1868 παντελοῦς ἀκαρπίας, ἐνῷ ἡτοιμάζετο, δπως πάντες οἱ ἐκεὶ γεωπόνοι, νὰ ἐλαττώσῃ σπουδαίως τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀγελάδων του, ἀνεμνήσθη τῆς συμβουλῆς περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς ἴππειας κόπρου ὡς τροφῆς τῶν βιῶν, εἶχε δὲ καὶ αὐτὸς παρατηρήσει, ὅτι τινὲς τῶν βιῶν του ἔτρωγον ἐνίστει ἐπιπέδων κόπρου, καίτοι ἦσαν κεκορεσμέναι τροφῆς. Ἀπεπιράθη λοιπὸν νὰ δώσῃ εἰς τὰς ἀγελάδας του τὴν νέαν ταύτην τροφὴν καὶ παρετηρήσει, ὅτι τινὲς μὲν τούτων εὑθὺς ἔξ ἀρχῆς, ἀλλαι δὲ μετά τινας δισταγμούς, ἐπὶ τέλους δὲ ὅλαι ἀνεξαιρέτως ηὔχαριστοντο ἐκ τῆς τροφῆς ταύτης· οὕτω δὲ κατώρθωσε νὰ διατηρήσῃ τὰς ἀγελάδας του κατὰ τὴν ἀφορίαν τοῦ 1868, ἔξηκολούθησε δ' ἔκτοτε δίδων καθ' ἐκάστην εἰς αὐτὰς ποσὸν κόπρου ἵσον πρὸς 1 $\frac{1}{2}$ δικάν ἀχύρου. Ἰππος δὲ καλῶς τρεφόμενος παρέχει καθ' ὃν χρόνον ἡσυχάζει εἰς 24 ὥρας κόπρον δυναμένην νὰ χρησιμεύσῃ διὰ πέντε ἀγελάδας. Κατὰ τὰ ἔτη καθ' ὃν τιμὴ τοῦ ἀχύρου αὐξάνει δύναται νὰ γίνῃ εὐδοκίμως χρῆσις τῆς ἴππειας κόπρου. Ὁ Σβάρτζ δὲ λέγει, ὅτι εὗρε τὴν κόπρον ταύτην καὶ διὰ τὰ εὔφορα ἔτη τόσον χρήσιμον, ὃστε οὐδόλως παρκιτεῖται αὐτῆς. Βεβαίως δὲ ὅτι οὐδέποτε παρετηρήσει κατὰ τὴν χρῆσιν αὐτῆς βλαβερὸν ἐπίδρασιν οὔτε ἐπὶ τῆς ποιότητος τοῦ γάλακτος, οὔτε ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν ἀγελάδων.

Πρὸς τοὺς θέλοντας ν' ἀποπειραθῶσι τὴν χρῆσιν τῆς τροφῆς ταύτης διὰ τοὺς βόκες, παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ κόπρος ἀνάγκη νὰ συλλέγηται εἰς τὸν σταῦλον τῶν ἵππων καὶ νὰ δίδεται εἰς τοὺς βόκες τὴν αὐτὴν ἢ τὴν ἐπομένην τὸ πολὺ ἡμέραν (πάντοτε πρόσφατος) μεμιγμένη μετ' ἀλλων τροφῶν ἢ ἀμιγής, πάντοτε δύως πεπασμένη διὰ μικροῦ ποσοῦ ἀχύρων. Κατ' ἀρχὰς πολλαὶ ἀγελάδες δὲν θέλουσι νὰ φάγωσι· τότε δίδεται δλίγην κόπρος μετὰ πολλῶν ἀχύρων, μικρὸν δὲ κατὰ μικρὸν μεταβάλλεται ἢ ἀναλογία, αὐξάνομένου τοῦ ποσοῦ τῆς κόπρου. Παρετηρήθη δὲ, ὅτι πολλαὶ ἀγελάδες τρώγουσιν αὐτὴν καὶ ὅλως ἀμιγῆ.

S. M.